Odluka:

Pž 3831/2024-2

Zbirni podatci

Broj odluke: Pž 3831/2024-2
Datum odluke: 01.10.2024
Vrsta odluke: Rješenje
Poveznica do dokumenta na portalu IUS-INFO

Tekst

Poslovni broj: Pž-3831/2024-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

R J E Š E NJ E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Šabarić Zovko, predsjednice vijeća, Dubravke Zubović, sutkinje izvjestiteljice i Nevenke Baran, članice vijeća, u stečajnom postupku nad dužnikom S. S. d.o.o., A1, OIB B1, kojeg zastupa punomoćnik Ž. D., odvjetnik u Požegi, odlučujući o žalbama predlagatelja V. j.d.o.o., OIB B2, Sisak i K. P., OIB B3, A2, protiv rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-787/2024-26 od 12. rujna 2024., u sjednici vijeća održanoj 1. listopada 2024.

r i j e š i o j e

Odbijaju se žalbe predlagatelja i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-787/2024-26 od 12. rujna 2024.

Obrazloženje

1. Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-787/2024-26 od 12. rujna 2024. odbijen je kao neosnovan prijedlog trgovačkog društva V. j.d.o.o. i K. P. za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom S. S. d.o.o., Sisak (točke I. i II. izreke). Obustavljen je postupak pokrenut prijedlogom Financijske agencije za otvaranje stečajnog postupka nad predmetnim dužnikom time da će o troškovima postupka odlučiti sud posebnim rješenjem (točke III. i IV. izreke).

2. Protiv rješenja žalbu i dvije dopune žalbe (u roku su) podnijeli predlagatelji zbog svih žalbenih razloga označenih u čl. 353. st. 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11 - pročišćeni tekst, 25/13, 89/14, 70/19, 80/22, 114/22 i 155/23; dalje: ZPP). Ukratko, predlažu „poništiti“ rješenje i predmet vratiti prvostupanjskom sudu na ponovan postupak s uputom da sudac odredi ponovno forenzičko vještačenje cjelokupnog poslovanja dužnika s ciljem utvrđivanja zakonitosti vođenja poslovnih knjiga i određivanja stvarne i zakonite vrijednosti imovine (aktiva) i obveza (pasiva) i na temelju tako utvrđenog stanja i donošenju zaključka o (ne)postojanju stečajnog razloga prezaduženosti. Posebno ističu da nalaz i mišljenje vještaka je „manipulativan, nepotpun, metodološki manjkav, kontradiktoran, nestručan, nezakonit, neetičan i dr...“ te da ne predstavlja osnovicu za donošenje zaključka o nepostojanju stečajnog razloga, nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti na strani dužnika.

3. Stečajni dužnik je odgovorio na žalbu predlagatelja koju smatra neosnovanom te predlaže potvrditi rješenje.

4. Žalba nije osnovana.

5. Ispitavši rješenje sukladno odredbi čl. 365. st. 2. i čl. 381. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a i s obzirom na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio daje rješenje pravilno i zakonito.

6. Uvodno se ukazuje da je u ovom predmetu doneseno rješenje ovoga suda poslovni broj Pž-874/2024-2 od 27. veljače 2024. kojim je ukinuto rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj St-2188/2023-28 od 22. siječnja 2024. i predmet vraćen istom sudu na ponovan postupak. Ovdje se ukazuje na obrazloženje citiranog rješenja, bez potrebe ponavljanja.

7. Iz podataka u spisu proizlazi da su vjerovnici V. j.d.o.o. Sisak i K. P. iz Siska podnijeli prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad predmetnim dužnikom na temelju čl. 16., čl. 109. st. 1. i 2. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ) time da su prijedlog temeljili na nesposobnosti za plaćanje, kao stečajnom razlogu. Nadalje, Financijska agencija je 13. listopada 2023. u smislu čl. 429. st. 1. SZ-a podnijela zahtjev za provođenje skraćenog stečajnog postupka, te je formiran spis poslovni broj St-2511/2023. Rješenjem suda poslovni broj St-2511/2023 od 31. listopada 2023. obustavljen je skraćeni stečajni postupak nad dužnikom u smislu čl. 433. SZ-a. Zaključkom suda poslovni broj St-2188/2023 od 3. siječnja 2024. određeno je spajanje predmeta poslovni broj St-2188/2023 i poslovni broj St-2511/2023, te se postupak povodom oba prijedloga nastavio voditi pod poslovnim brojem St-2188/2023; a nakon citiranog ukidnog rješenja ovoga suda postupak se nastavio voditi pod poslovnim brojem St-787/2024.

8. Nadalje, rješenjem suda poslovni broj St-2188/2024 od 22. siječnja 2024. obustavljen je postupak nad dužnikom te je povodom izjavljenih žalbi predlagatelja doneseno rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-874/2024 od 27. veljače 2024. kojim je ukinuto citirano rješenje i predmet vraćen drugostupanjskom sudu na ponovan postupak.

9. Ocjena je ovoga vijeća da je prvostupanjski sud sukladno uputi drugostupanjskog suda donio predmetno rješenje, te utvrdio uvidom u Očevidnik neizvršenih osnova za plaćanje na dan 12. rujna 2024. da na strani dužnika nema stečajnog razloga nesposobnosti za plaćanje. U tom smislu, radi ispitivanja da li je ostvaren na strani dužnika razlog prezaduženosti sud je zaključkom od 2. travnja 2024. odredio izvođenje dokaza knjigovodstveno financijskim vještačenjem te je za vještaka imenovana L. Ž., stalni sudski vještak u trgovačkom društvu V. Ž. d.o.o.

10. U nalazu i mišljenju od 29. travnja 2024., u zaključnim razmatranjima (list 31. spisa) utvrđeno je da:
- vrijednost imovine društva S. S. d.o.o. i prije revalorizacije imovine tj. imovina prema podacima s 31. prosinca 2022. i imovine koja je revalorizirana koja je provedena u 2023. godini veća je od obveza društva;
- najveći dio vrijednosti imovine se odnosi na Zgradu i dvorište na adresi A3 ukupne površine 1.320 m2 - evidentirana kao dugotrajna imovina;
- Zgradu i dvorište na adresi A4 ukupne površine 3350 m2 (prema stanju spisa naziva se X1) - evidentirana kao kratkotrajna imovina tj. imovina namijenjena daljnjoj prodaji;
- 35%-tni udio u društvu I. R. d.o.o. Sisak;
- u odnosu na vrijednost i revaloriziranu vrijednost te imovine, vještak nema stručnih znanja da bi mogao ocijeniti valjanost procjene te imovine, odnosno fer tržišnoj vrijednosti već se o tome može očitovati jedino procjenitelj građevinske struke ili dati svoje mišljenje na postojeće elaborate na temelju kojih je procjena izvršena;
- utvrđivanje vrijednosti poslovnog udjela u društvu I. R. d.o.o. također izlazi iz okvira ovog vještačenja iz razloga jer je osnovna vrijednost ovog društva vrijednost zemljišta, dok samo je poslovanje tog društva malo u odnosu na knjigovodstvenu vrijednost zemljišta kojim to društvo raspolaže;
- u odnosu na obveze društva, iste su prema javno objavljenim podacima minimalne;
- međutim, kako je više puta navedeno predlagatelji i dužnik vode više sporova u odnosu na osnovanost potraživanja predlagatelja te kaznenih postupka u odnosu na krivotvorenje i lažiranje knjigovodstvene dokumentacije;
- o rezultatu tih sporova ovisi stvarna vrijednost imovine kao i postojanje obveza, a što je bitno za donošenje odluke o stečaju (list 31. Nalaza vještaka).

11. Nakon toga, vještak donosi mišljenje (list 32. nalaza) u kojem ističe:
- Na temelju javno objavljenih financijskih izvještaja za koja je odgovorna uprava društva S. S. d.o.o. Sisak ne ispunjava kriterij prezaduženosti.
- Društvo je u 2023. godini izvršilo značajnu revalorizaciju dugotrajne i kratkotrajne imovine namijenjene prodaji. Vrijednost imovine i prije revalorizacije (podaci s 31. prosinca 2022.) i poslije revalorizacije (podaci s 31. prosinca 2023.) veća je od obveza društva.
- u odnosu na nesposobnost za plaćanje, društvo S. S. d.o.o. Sisak nema knjigovodstveno značajnih obveza koje bi utjecale na nesposobnost za plaćanje;

- stvarna nesposobnost za plaćanje ovisi o pravomoćnim sudskim odlukama u odnosu na potraživanje predlagatelja osiguranja kao i o kaznenim postupcima na okolnost utvrđenja postojanja kaznenog djela krivotvorenja financijskih izvještaja od 2007. godine pa nadalje;
- u trenutku izrade ovog vještačenja, vještak ima saznanja o rješenju Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske poslovni broj Pž-1342/2024 od 13. ožujka 2024. u pravnoj stvari predlagatelja osiguranja 1. S. S. d.o.o iz Siska, 2. Z. K. iz Siska protiv protivnika osiguranja V. j.d.o.o. iz Siska radi osiguranja novčane tražbine određivanjem privremene mjere odlučujući o žalbi protivnika osiguranja kojim je odbijena žalba protivnika osiguranja i potvrđeno rješenje Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Ovr-37/2004 od 13. ožujka 2024. kojim je protivniku osiguranja V. j.d.o.o. Sisak određena zabrana bilo kakve radnje usmjerene na raspolaganje bianco zadužnicama; dužnik nema knjigovodstveno evidentiranih obveza prema predlagatelju osiguranja. Vještak ističe da nema ovlasti utvrđivati postojanje obveza predlagatelja osiguranja prema dužniku jer kako je to više puta navedeno isto je stvar više parničnih i kaznenih postupka. Slijedom gore navedenog, vještak zaključuje da dužnik ne ispunjava kriterij nesposobnosti za plaćanje (list 32. Nalaza vještaka).

12. Iz spisa proizlazi da je 9. svibnja 2024. zakazano ročište radi rasprave o pretpostavkama za otvaranje stečajnog postupka i saslušanja vještaka za dan 11. lipnja 2024. Predlagatelji su podneskom od 6. lipnja 2024. izjavili primjedbe na nalaz i mišljenje vještaka te su u bitnom istaknuli da su osnovne pretpostavke za izvođenje zaključka o postojanju prezaduženosti zakonite i vjerodostojne poslovne knjige te da ne postoji obveza poklanjanja vjere u ispravnost javno objavljenih poslovnih knjiga osim kada su poslovne knjige prošle postupak službene kontrole, a što kod dužnika nije slučaj. Tako su predlagatelji istaknuli da je vještak propustio provjeriti i utvrditi porijeklo, namjenu i knjigovodstvenu ispravnost knjiženja podataka pod nazivom neupisani temeljni kapital - tajno društvo pod klasom 9, konta B4, propustio utvrditi ispravnost i stručnost osnove za isknjiženje obveze prema J. B. d.d. u iznosu od 150.000,00 EUR, propustio preispitati knjiženje odnosno neknjiženje u poslovnim knjigama dužnika obveza preuzetih po potpisanim i ovjerenim ugovorima - Anex 1. i 2. Ugovora o namirenju u iznosu od 1.230.000,00 kn, propustio utvrditi obvezu na temelju izvršene subrogacije duga prema J. B. d.d. u iznosu od 55.335,27 EUR.

13. Vještak je na ročištu 11. lipnja 2024. ostao pri dostavljenom nalazu i mišljenju te se na izjavljene prigovore predlagatelja očitovao na ročištu 6. rujna 2024. Istaknuo je da je zadatak vještaka bio utvrditi da li na strani dužnika postoje stečajni razlozi nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti, a da predlagatelji u biti inzistiraju na dopuni nalaza na okolnost računovodstvene forenzike i financijskih izvještaja. Ukratko, ponovno ističe da je nalaz rađen na temelju javno objavljenih financijskih izvještaja za istinitost kojih je uprava odgovorna društvu. Na prigovor da je propustio korigirati određene pozicije na strani aktive odnosno pasive, vještak je istaknuo da je u nalazu detaljno opisana svaka stavka i aktive i pasive, te da nije ovlašten korigirati financijska izvješća budući to nije zadatak vještačenja, a u odnosu na navode o prijevarnim postupcima glede lažiranja financijskih izvještaja da su predlagatelji pokrenuli kazneni postupak protiv odgovorne osobe stečajnog dužnika. Na prigovore predlagatelja da je vještak konstatirao da se kod dužnika radi o agresivnom i kreativnom računovodstvu, da su knjiženja tehnički ispravno provedena ali da je upitna podloga na temelju kojih su knjiženja provedena, procjene materijalne imovine i poslovnih udjela te da vještak na temelju toga izvodi zaključak da prezaduženost ne postoji - vještak se očitovao da se prigovor mogao svesti na metodologiju vještačenja, koja je obrazložena u nalazu, te je odgovorio da zadatak vještaka nije bio utvrditi kolika je realna vrijednost imovine kojom dužnik raspolaže i je li osnovano potraživanje predlagatelja. Ističe da je u nalazu i mišljenju ukazano na agresivan način knjiženja i primjenu kreativnog računovodstva, međutim, da kao vještak financijske struke ne može izvršiti stvarnu (fer) vrijednost nekretnina stečajnog dužnika, niti njegovih udjela u društvu I. R. d.o.o. Posebno je naglasio da su obveze društva minimalne, zbog čega je imovina, bez obzira na njezinu vrijednost i dalje veća od proknjiženih obveza. Ističe da su dužnik i predlagatelji vodili više sporova oko eventualnih potraživanja, koja nisu proknjižena niti kod jednih stranaka u sporu. Pojašnjava da termin „agresivno i kreativno računovodstvo“ predlagatelji pogrešno tumače te obrazlaže da se taj termin koristi kada se na temelju računovodstvenih tehnika i standarda poslovni rezultat povećava ili smanjuje, te da isto automatski ne znači da se radi o prijevarnim radnjama. Ističe da je dužnik s knjigovodstvenog aspekta tehnički ispravno proveo knjiženja revalorizacije (temeljnica 11) u ukupnom iznosu od 535.561,77 EUR, ali da je upitna podloga na temelju kojih su provedena knjiženja odnosno procjene materijalne imovine i poslovnih udjela. U odnosu na prigovor da su lažno prikazana imovina i obveze od strane dužnika i to za 1.000.000,00 EUR na strani aktive i za 801.461,75 EUR na strani pasive, vještak je istaknuo da stranke vode veliki broj sporova o eventualnim međusobnim tražbinama, međutim, vještak nije ovlašten prejudicirati rješavanje predmetnih sporova i u tom smislu korigirati financijska izvješća. Na prigovor da je dužnik u poslovne knjige upisao lažnu vrijednost nekretnine upisane u zemljišne knjige Općinskog suda u Sisku, k.o. A5, zk.ul. B5 u iznosu od 711.112,38 EUR, a koji iznos proizlazi iz mišljenja vještaka T. O. od 20.

ožujka 2024. - vještak je naglasio da nije ovlašten ispitivati ispravnost procjene sudskog vještaka o vrijednosti nekretnine, a da je ocjena navedenog i knjiženje pojedinih stavaka upravo odgovornost uprave dužnika. U odnosu na prigovor predlagatelja da je dužnik u poslovne knjige upisao netočnu vrijednost nekretnina upisane u zemljišne knjige Općinskog suda u Sisku k.o. A6, zk.ul. B6, 2. suvlasnički dio (poslovni prostor II) u iznosu od 225.604,00 EUR, vještak se pozvao na nalaz i mišljenje, i to na stranici 16.-17. gdje se očitovao o navedenom pitanju te je ponovno istaknuo da je za knjiženje pojedinih odgovorna uprava društva. Nadalje, na prigovor da je dužnik u poslovne knjige unio netočnu vrijednost udjela u društvu I. R. d.o.o. vještak se pozvao na nalaz i mišljenje i to na stranice 18.-19. te ponovio da je za knjiženje pojedinih stavki odgovorna uprava društva. U odnosu na navod predlagatelja da vještak u nalazu nije obuhvatio neupisani temeljni kapital - tajna društva iz klase 9, bruto bilanci u iznosu od 529.123,37 EUR, vještak se pozvao na nalaz i to na stranicu 12. gdje je dao usporedni prikaz financijskih izvješća za 2019.-2023. godinu te da je iskazano sve što je proknjiženo kao obveza. Istaknuo je da se u pasivi s danom 31. prosinca 2023. evidentirane rezerve iz dobiti 529.321,25 EUR. U odnosu na tajna društva klasu 9 6 ističe da se radi o izvanbilančnoj evidenciji te pojašnjava da je dužnik proknjižio povećanu revalorizaciju kao rezervu iz dobiti, a navedena klasa ni na koji način ne upućuje na financijski rezultat poslovanja odnosno niti na aktivu niti na pasivu. Prihvaća se ocjena prvostupanjskog suda da je nalaz i mišljenje vještaka izrađeno sukladno dostupnoj dokumentaciji te u skladu s pravilima struke. Naime, kako je izneseno vještak je u zaključku od 2. travnja 2024. zaključio da na strani dužnika nema stečajnih razloga nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti. Vještak je odgovorio na primjedbe i prigovore dužnika te i ovaj sud prihvaća zaključak vještaka da jedino može biti upitna podloga na temelju koje su knjiženja provedena ali to je pitanje odgovornosti uprave društva. Stoga je pravilno sud utvrdio nakon provedenog vještačenja i saslušanja vještaka na ročištu 11. lipnja 2024. i 6. rujna 2024. da na strani dužnika nije ostvaren stečajni razlog nesposobnosti za plaćanje i prezaduženosti; zbog čega je prijedlog predlagatelja odbio, a sve kako je odlučio u točkama I. i II. izreke prvostupanjskog rješenja.

14. Naime, kako je već naprijed izneseno, s ovim postupkom kojeg su pokrenuli predlagatelji V. j.d.o.o. i K. P., određeno je spajanje postupka s predmetom predlagatelja (podnositelj zahtjeva - Financijska agencija, skraćeni stečajni postupak) te se postupak povodom oba prijedloga (prijedlog vjerovnika i zahtjev Financijske agencije) nastavio voditi pod poslovnim brojem St-2188/2023. Kako je izneseno nakon ukidne odluke ovog suda postupak je nastavljen pod poslovnim brojem St-787/2024. Uvidom u spis je utvrđeno da je Financijska agencija podnijela zahtjev za provedbu skraćenog stečajnog postupka te je rješenjem poslovni broj St-2511/2023 od 31. listopada 2023. skraćeni stečajni postupak nad dužnikom obustavljen budući nisu ostvarene pretpostavke za istovremeno otvaranje i zaključenje skraćenog stečajnog postupka u smislu čl. 433 SZ-a. Budući je pravomoćno obustavljen skraćeni stečajni postupak nad dužnikom, da je zaključkom od 3. siječnja 2024. određeno spajanje predmeta pokrenutog povodom prijedloga Financijske agencije s ovim postupkom poslovni broj St-787/2024 (ranije St-2188/2023) u kojem je prethodni postupak nad dužnikom već bio u tijeku - nisu bili ispunjeni uvjeti za donošenje novog rješenja o pokretanju prethodnog postupka nad istim dužnikom budući je prijedlog Financijske agencije razmatran u okviru prethodnog postupka pokrenutog rješenjem suda poslovni broj St-2188/2023 od 10. studenog 2023. Utvrđeno je da je Financijska agencija prijedlog za otvaranje stečajnog postupak nad dužnikom temeljila na stečajnom razlogu nesposobnosti za plaćanje. Kako je iz stanja spisa razvidno da je dužnik u tijeku prethodnog postupka postao sposoban za plaćanje te da njegov račun više nije u blokadi, a što proizlazi iz Očevidnika neizvršenih osnova za plaćanje na dan 12. rujna 2024. Budući da u tijeku prethodnog postupka na strani dužnika nije utvrđeno niti postojanje stečajnog razloga prezaduženosti, pravilno je sud u odnosu na prijedlog Financijske agencije u smislu čl. 128. st. 9. SZ-a obustavio postupak pokrenut prijedlogom Financijske agencije, a sve kako je odlučio u točki III. izreke predmetnog rješenja.

15. Slijedom iznesenog, valjalo je ocijeniti da navodima žalbe predlagatelji nisu osnovano doveli u sumnju pravilnost i zakonitost rješenja.

16. Zbog toga je valjalo na temelju čl. 380. t. 2. ZPP-a odbiti žalbu i potvrditi prvostupanjsko rješenje u točkama I., II. i III. izreke.

Zagreb, 1. listopada 2024.

Predsjednica vijeća

Branka Šabarić Zovko